



Tordmular vaktar knarrande på sin utkikssten, Valsörarna juli 1988. Foto: Hans Hästbacka

## Valsörarnas biologiska station Årsrapport 2000

Verksamheten på Valsörarnas biologiska stationen har i år främst, liksom tidigare, varit inriktad på sträckfågelräkning. Tyvärr har bemanning varit bristfällig, liksom ett flertal år tidigare. Såväl fjällvråk- som lomsträcket har endast delvis kunnat uppföljas. Vi får hoppas att trenden småningom vänder och folk åter börjar uppskatta och värdera de tidiga vårmorgnarna ute i yttersta havsbandet. En april-morgon med några hundra sträckande rovfåglar eller, varför inte, en maj-morgon med ett par tusen förbisträckande lommar tycker man borde ge en välbehövlig distans till den allt jäktigare vardag de flesta av oss upplever. Så låt oss hoppas på en välfylld station inom en snar framtid. Valsörarna klarar sig utan oss, men klarar vi oss utan Valsörarna?

### *Vintern*

Under vintern var stationen bemannad 19-23 januari. Den 20 januari var det fortfarande öppet vatten såväl väster, som söder och sydost om Valsörarna. På östra sidan var skärgården frusen. Endast packis låg längs stränderna på den västra sidan. Den 23:e var sedan havet helt isbelagt av drivis och fastis. Snötäcket varierade mellan 5 cm till 30 cm i skogen. Temperaturen rörde sig mellan  $-5^{\circ}$  och  $-10^{\circ}\text{C}$ .

### *Våren*

Stationen var bemannad under våren 19-24.4, 28.4-7.5 och 25.5-23.6. Den 19 april låg havet redan öppet på såväl norra, västra som södra sidan. 19-24 april var det svaga till måttliga sydliga vindar, mest mulet och temperaturen varierade mellan  $2^{\circ}$  och  $11^{\circ}\text{C}$ . Runt månadsskiftet april-maj blåste mest svaga till måttliga nordliga vindar. Temperaturen hölls sig mellan  $-1^{\circ}$  och  $+5^{\circ}\text{C}$ . Den 2 maj svängde sedan vinden till syd och fram till 7 maj blåste främst måttliga sydliga till västliga vindar. Temperaturen höll sig mest mellan  $+4^{\circ}$  och  $+10^{\circ}\text{C}$ . Sikten var god under slutet av april och början av maj, endast 2 kvällar med regn förekom. Det blåste sydliga vindar under slutet av maj, mest måttliga, men den 27:e 15 m/s. Det regnade två dagar och temperaturen höll sig mellan  $+7^{\circ}$  och  $+15^{\circ}\text{C}$ . Juni inleddes med sydliga vindar, för att 3 juni vrida till västlig och tillta. Den 4 juni blåste det 16 m/s och regnade. Därefter vindar av varierande riktning och mest svaga till måttliga fram till midsommaren. Två dagar förekom dimma och regnskurar uppträdde under 11 dagar.

### *Sommaren*

Under sommaren var stationen bemannad 24-29.6, 14-17.7 och 31.7-3.8. Under slutet av juni var vindarna svaga och av varierande riktning. Temperaturen rörde sig mellan +9° och +17°C. Fyra dagar förekom dimma. I månadsskiftet juli-augusti blåste svaga nordliga vindar och temperaturen rörde sig mellan +14° och +19°C.

Under sommaren har 2 personer varit anställda som häckfågelinventerare. Resultatet av sommarens inventering visar att bl.a. tordmulen, knölsvanen och grågåsen fortsätter att öka i antal. Kanadagås har påträffats häckande för första gången. Tobisgrisslan har gått en aning tillbaka och ejdern visar en starkt tillbakagång sedan 1996.

### *Hösten*

Stationen var bemannad under höstsäsongen 18.9-2.10, 6-10.10 och 18-19.10. Under senare delen av september var vindarna svaga till måttliga, främst sydliga. Temperaturen höll sig mellan +8° och +12°C. Ett par dagar regnade det och en dag förekom dimma. Andra veckan i oktober fortsatte de svaga till måttliga sydliga vindarna blåsa, ett par dagar med regn och temperaturer på mellan +7° och +15°C. I medlet av oktober blåste fortsättningsvis måttliga sydliga vindar och temperaturen låg runt +10°C.

### *Övrigt*

Eftersom stationen inte varit bemannad kontinuerligt innebär det att den första observationen inte behöver betyda att arten inte skulle ha kunnat förekomma betydligt tidigare. Likaså stängdes stationen 19 oktober när många fåglar ännu var mitt uppe i höstflyttningen. I sammandraget har uttryck som högsta dagssumma använts. Det betyder sammanlagda antalet stationära och flyttande fåglar, i de flesta fall betyder det i praktiken rastande fåglar. I de fall ordet max förekommer syftar det enbart på sträckande fåglar.

Taxonomin ändrades förra gången i samband med årsrapporten 1998. 1.12 2003 kom den internationella Taxonomic Advisory Committee of the Association of European Records and Rarities Committees (AERC TAC) med sin fjortonde rekommendation angående taxonomisk indelning. Det här är inte heller något slutligt dokument, utan skall reflektera den gällande situationen. Förändringarna sker efter omröstning. Ifall en majoritet av deltagarna, som består av ledamöter från nationella taxonomiska kommittéer, understöder den finns den med i följande rekommendation. Vi har valt att följa den, delvis för att förenkla för oss själva men också för läsaren som eventuellt följer med annan litteratur.

## OBSERVATIONER

- Knölsvan** *Cygnus olor* - En vinterobservation, 21.1 1 ex. Vårens första observation 20.4 2 ex. Högsta dagssumman under våren 20.6 9 ex samt under hösten 30.9 6 ex.
- Sångsvan** *Cygnus cygnus* - Vårens första observation 19.4 2 ex. Under våren 18 sträckande sångsvanar. Under hela våren 1-2 ex, högsta dagssumman 13.6 9 ex. Höstens första observation 18.9 2 ex, högsta dagssumman under hösten 19.10 16 ex.
- Obest. svan** *Cygnus sp.* - Sammanlagt 5 sträckande under våren.
- Sädgås** *Anser fabalis* - 19.4 5 ex N och 20.9 11 ex S
- Grågås** *Anser anser* - Vårens första 19.4 10 ex. Under våren dagssummor på runt 10 ex, högsta dagssumman 29.5 31 ex. Sammanlagt 38 sträckande under våren. Inga höstobservationer.
- Obestämd Anser-gås** *Anser sp.* - 19.4 4 ex N.
- Kanadagås** *Branta canadensis* - Vårens första 19.4 2 ex. Högsta dagssumman under våren 29.4 8 ex. I juni hittades ett bo med två ungar.
- Prut-/Vitkindagås** *Branta berniclas/leucopsis* - 25.5 6 ex N.
- Bläsand** *Anas penelope* - Vårens första observation 19.4 2 par, sammanlagt 13 sträckande under våren. Högsta dagssumman under våren 22 ex 6.5. Högsta dagssumman under hösten 7-8.10 ca. 200 ex i Käringsund.
- Kricka** *Anas crecca* - Vårens första observation 19.4 8 ex, sammanlagt 14 sträckande under våren. Högsta dagssumman under våren i början av maj 30 ex, i juni runt 25 ex. 14.7 kan noteras 30 sträckande krickor. Under hösten högsta dagssumman 24.9 15 ex, senaste observation 7.10 2 ex.
- Gräsand** *Anas platyrhynchos* - Vårens första observation 19.4 2 par. Högsta dagssumman under våren 25 ex 27.5. Under sommaren och hösten dagssummor på högst 27 ex, dock 19.10 50 ex.
- Stjärtand** *Anas acuta* - Vårens första observation 27.5 1 par, fåtalig under våren, dagssummor på högst 3 ex. Under sommaren dagssummor på högst 8 ex. Högsta summan under hösten 20.9 7 ex, höstens senaste 22.9 1 ex.
- Årta** *Anas querquedula* - 14.6 1 ex i Bysund.
- Skedand** *Anas clypeata* - Vårens första observation 24.4 1 hane N, enda sträckande skedanden under våren. Fåtalig, dagssummor på högst 2 ex under våren. Under sommaren dagssummor på högst 3 ex. Höstens enda observation 7.10 1 ex i Käringsund.
- Vigg** *Aythya fuligula* - Vårens första observation 19.4 1 par, sammanlagt 37 sträckande under våren. I slutet av april dagssummor på drygt 60 ex, i början av maj dagssummor på runt 40 ex och i slutet av maj runt 50 ex. I juni ett par dagar med dagssummor på 100 ex. I juli och augusti 30-40 ex, i september högsta dagssumman 21.9 210 ex. Höstens senaste observation 8.10 1 ex.



- Bergand** *Aythya marila* - Vårens första observation 30.4 3 ex N, under maj och juni sammanlagt 22 observationer.
- Ejder** *Somateria mollissima* - Vårens första observation 19.4 2 par, sammanlagt 120 sträckande under våren. I slutet av april högsta dagssumman 200 ex, i början av maj högsta dagssumman 44 ex och i slutet av maj högsta dagssumman 100 ex. I juni högsta dagssumman 200 ex och i juli 100 ex. Under hösten 21 sträckande, inga rastande noterade! Senaste observation 1.10, 8 sträckande.
- Alförrädare** *Polysticta stelleri* - 9.6 6 ex i hondräkt, varav minst 2 hanar, vid Skötgrynnan, 27.6 10 ex i hondräkt, varav minst 6 hanar, vid Yttre Oxgrynnan och 29.6 1 hona i Norderstörssund.
- Alfågel** *Clangula hyemalis* - En observation från vintern, 21.1 1 ex. Vårens första observation 22.4 2 ex, sammanlagt 5 sträckande under våren. Första höstobservation 20.9, 14 sträckande. Sammanlagt 37 sträckande under hösten, senaste observation 9.10 2 ex.
- Sjöorre** *Melanitta nigra* - En vinterobservation 21.1 5 ex. Vårens första 21.4 10 ex. Sammanlagt 1327 sträckande under våren, varav 278 i april, 869 i maj och 180 i juni. I slutet av juni sågs flockar på över 20 sjöorrar i vattnen kring Valsörarna, i juli 4 sträckande. Sammanlagt 12 sträckande under hösten, höstens senaste observation 8.10 2 ex.
- Svärta** *Melanitta fusca* - Ett par observationer från vintern, 19-20.1 1 ex samt 21.1 2 ex. Vårens första 21.4 82 ex. Sammanlagt 517 sträckande under våren, varav 172 i april och 345 i maj. I juni dagssummor på högst 220 ex. Sammanlagt 9 sträckande under hösten, höstens senaste observation 1.10 4 ex.
- Svärta/Sjöorre** *Melanitta sp.* - Sammanlagt 2715 sträckande under våren, 105 ex i april och 2610 ex i maj.
- Knipa** *Bucephala clangula* - En observation från vintern, 2 ex 20.1. Vårens första observation 19.4 20 ex, sammanlagt 55 sträckande under våren. Dagssummor på högst 36 ex i slutet av april, i början av maj högst 30 ex och i slutet av maj högst 34 ex. I juni dagssummor på normalt 10-40 ex, dock 17.6 80 ex och 28.6 100 ex.
- Salskrake** *Mergus albellus* - 20.4 1 par och 22.4 1 hane N.
- Småskrake** *Mergus serrator* - Vårens första observation 19.4 8 ex. Sammanlagt 212 sträckande under våren, max 78 ex 23.4. Högsta dagssumman i slutet av maj 50 ex och i juni 20 ex. Sammanlagt 61 sträckande under hösten, höstens senaste observation 8.10 5 ex.
- Storskrake** *Mergus merganser* - Vårens första observation 19.4 4 ex. Sammanlagt 111 sträckande under våren, max 42 ex 30.4. Högsta dagssumman i slutet av maj 80 ex och i juni 400 ex. I början av augusti flockar på sammanlagt 800 ruggande, huvudsakligen, storskrakar. Sammanlagt 11 sträckande under hösten, höstens senaste observation 9.10 15 ex.

- Orre** *Tetrao tetrix* - Som mest har 3 hanar observerats samtidigt.
- Rackelhane** *Tetrao urogallus tetrix* - 1 rackelhane har vistats på Valsörarna under året.
- Smålom** *Gavia stellata* - Årets första 29.4 3 ex. Sammanlagt 8 sträckande i april, 146 ex i maj och 6 ex i juni. I september sammanlagt 11 sträckande och i oktober 4 sträckande.
- Storlom** *Gavia arctica* - Årets första 20.4 2 ex. Sammanlagt 7 sträckande i april och 84 ex i maj. I september sammanlagt 48 sträckande och i oktober 22 sträckande.
- Vitnäbbad islom** *Gavia adamsii* - 4.5 1 ex N, 26.5 1 ex N och 1.10 1 ex.
- Vitnäbbad islom/Svartnäbbad islom** *Gavia adamsiilimmer* - 25.5 1 ex.
- Obestämd lom** *Gavia sp.* - Sammanlagt 259 sträckande i april, 259 ex i maj och 19 ex i juni (varav 10 stycken söderut). I september sammanlagt 92 sträckande och i oktober 19 ex. Sammanlagda antalet sträckande lommar i april var 275 ex, i maj 486 ex, i juni 25 ex. Vilket ger 786 sträckande lommar sammanlagt under våren. På hösten fåtaligare, i september 151 ex och i oktober 46 ex.
- Skäggdopping** *Podiceps cristatus* - 1.5 2 ex och 7-9.10 1 ex.
- Gråhakedopping** *Podiceps grisegena* - 3.5 2 ex och 25.6 1 ex i Norderstörresund. På hösten sammanlagt 24 observationer. Högsta dagssumman 8.10 6 ex.
- Svarthakedopping** *Podiceps auritus* - 1.5 2 ex N och 18.6 1 ex vid Ljusgrund.
- Obestämd dopping** *Podiceps sp.* - Sammanlagt 6 ex i september.
- Storskarv** *Phalacrocorax carbo* - En observation från vintern, 21.1 1 ex på Västra Malbulten. I april sammanlagt 355 sträckande, max 23.4 160 ex. I maj sammanlagt 166 sträckande, max 1.5 137 ex. I juni 19 sträckande. I juli och början av augusti sammanlagt 44 observationer. I september 11 sträckande, dagssummor på 1-17 fåglar. I oktober dagssummor på 1-2 ex, senaste 9.10 2 ex.
- Gråhäger** *Ardea cinera* - 29.4 3 ex N, 6.6 1 ex NW och 19-25.9 1 ex.
- Bivråk** *Pernis apivorus* - Vårens första 26.5 1 ex, sammanlagt 21 observationer under våren, de flesta i juni.
- Brun kärrhök** *Circus aeruginosus* - 20.4 1 hona, 22.4 1 hona och 30.4 NW hona sträckande.
- Blå kärrhök** *Circus cyaneus* - Vårens första 19.4 1 ex, 7 observationer under våren. På hösten 2 observationer, senaste 19.9 1 ex.
- Duvhök** *Accipiter gentilis* - Vårens första 22.4 1 ex, 4 observationer under våren. Under hösten 2 observationer.
- Sparvhök** *Accipiter nisus* - Vårens första 19.4 2 ex. Sammanlagt 14 sträckande, de flesta i april. I juni ett par observationer. Sammanlagt 9 observationer under hösten.
- Ormvråk** *Buteo buteo* - Vårens första 20.4 3 ex, sammanlagt 6 sträckande under våren.
- Fjällvråk** *Buteo lagopus* - Samma dag säsongen inleddes, eller 19.4, 56 sträckande fjällisar. Sammanlagt 295 sträckande under våren, max 22.4 124 ex. Under hösten sammanlagt 7 observationer i månadsskiftet september-oktober.
- Orm-/Fjällvråk** *Buteo sp.* - Sammanlagt 3 sträckande under våren och 3 stycken under hösten.

- Kungsörn** *Aquila chrysaetos* - 27.9 1 ex.
- Fiskgjuse** *Pandion haliaetus* - Vårens första 23.4 1 ex, sammanlagt 7 sträckande under våren.
- Tornfalk** *Falco tinnunculus* - Vårens första 19.4 3 ex. 1-4 ex under våren.
- Stenfalk** *Falco columbarius* - Vårens första 21.4 1 ex, sammanlagt 4 observationer under våren. 3 observationer under hösten, samtliga i slutet av september.
- Lärkfalk** *Falco subbuteo* - 6 observationer av en lärkfalk mellan 15 och 29.6 samt 17.7 1 ex.
- Pilgrimsfalk** *Falco peregrinus* - 20.9 1 ex.
- Kornknarr** *Crex crex* - 17.6 och 25.6 1 ex på Viggisbådan. Den tredje observationen på Valsörarna, de tidigare från 1968 och 1974.
- Trana** *Grus grus* - Vårens första 19.4 57 ex NW, sammanlagt 190 sträckande under våren, varav 181 ex dagarna runt 20.4. Dessutom 28.6 5 NW. Sammanlagt 17 sträckande under hösten. Höstens senaste 25.9 16 ex, varav 10 ex mot SE.
- Strandskata** *Haematopus ostralegus* - Vårens första 20.4 2 ex. Sammanlagt 2 sträckande under våren.
- Skärfläcka** *Recurvirostra avosetta* - 7.5 1 ex W vid Sjöbevakningsudden. Andra observationen på Valsörarna, den tidigare från 16.5 1985.
- Mindre strandpipare** *Charadrius dubius* - 30.5 1 ex.
- Större strandpipare** *Charadrius hiaticula* - 21.4 2 ex, 23.4 1 ex, 19.9 1 ex och 24.9 1 ex.
- Ljungpipare** *Pluvialis apricaria* - Vårens första 20.4 1 ex N, sammanlagt 3 observationer under våren.
- Kustpipare** *Pluvialis squatarola* - 31.7 10 ex S.
- Kust-/Ljungpipare** *Pluvialis sp.* - 31.7 15 ex S.
- Tofsvipa** *Vanellus vanellus* - Vårens första 19.4 2 ex N, sammanlagt 4 sträckande under våren. 7.6 2 ex i Käringsund och 25.6 1 ex N.
- Mosnäppa** *Calidris temminckii* - Vårens första 25.5 1 ex, sammanlagt endast 7 observationer under slutet av maj.
- Kärnsnäppa** *Calidris alpina* - Årets första 21.6 1 ex, sammanlagt 9 kärnsnäppor observerade under slutet av juni. I medlet av juli 220 sträckande under 2 dagar.
- Brushane** *Philomachus pugnax* - Vårens första 7.5 5 ex, sammanlagt 6 observationer i maj och 28 i juni, de flesta i slutet av månaden.
- Enkelbeckasin** *Gallinago gallinago* - Vårens första 20.4 1 ex N, sammanlagt 2 sträckande under våren. Höstens senaste 9.10 1 ex.
- Morkulla** *Scolopax rusticola* - Vårens första 27.5 2 ex. 1-2 ex under sommaren.
- Småspov** *Numenius phaeopus* - Vårens första 3.5 1 ex, sammanlagt 19 observationer i maj. I juni 51 observationer, varav åtminstone en del rör sig om återflyttande fåglar. Sammanlagt 71 observationer i juli och början av augusti.





Valsörarna maj 1984 med lågt havsvatten och värmedis i luften. Foto: Hans Hästbacka

- Storspov** *Numenius arquata* - Vårens första 19.4 2 ex, sammanlagt 89 sträckande under våren, varav 84 ex under dagarna runt 20.4. 25.6 47 ex S. Höstens senaste 3.8 1 ex.
- Svartsnäppa** *Tringa erythropus* - Vårens första 2.5 1 ex, 2 observationer under maj, 6 observationer under juni och 7 observationer i början av augusti.
- Rödbena** *Tringa totanus* - Vårens första 29.4 1 ex, dagssummor på upptill 16 ex under våren. Endast 1 rödbena noterad som sträckande under våren!
- Gluttsnäppa** *Tringa nebularia* - Vårens första 23.4 3 ex, dagssummor på upptill 12 ex. 7 gluttsnäppor noterade som sträckande under våren.
- Skogssnäppa** *Tringa ochropus* - Vårens första 20.4 1 ex, sammanlagt 7 observationer från våren.
- Grönbena** *Tringa glareola* - Vårens första 29.4 1 ex. Dagssummor på 1-5 ex under våren, endast 1 grönbena noterad som sträckande!
- Drillsnäppa** *Actitis hypoleucos* - Vårens första 5.5 1 ex, 1-4 ex under våren.
- Roskarl** *Arenaria interpres* - Vårens första 7.5 3 ex. Höstens senaste 2.8 2 ex.
- Kustlabb** *Stercorarius parasiticus* - Vårens första 21.4 1 ex, sammanlagt 10 sträckande under våren.
- Fjälllabb** *Stercorarius longicaudus* - 19.6 1 ex vid Tuorelrevet.
- Dvärgmå** *Larus minutus* - 26.5 1 ex och 17.7 1 ex.
- Skrattmå** *Larus ridibundus* - Vårens första 19.4 10 ex. I april högsta dagssumman 100 ex, i maj 150 ex och i juni 70 ex. Sammanlagt 44 sträckande under hösten.



- Fiskmå** *Larus canus* - Vårens första 19.4 25 ex. I april högsta dagssumman 100 ex, i maj 200 ex och i juni 650 ex. Sammanlagt 992 sträckande under hösten, max 1.10 600 ex.
- Silltrut** *Larus fuscus* - Vårens första 19.4 6 ex. I april högsta dagssumman 10 ex, i maj 14 ex och i juni 100 ex. Höstens senaste 9.10 1 ex.
- Gråtrut** *Larus argentatus* - Vårens första 19.4 10 ex. I april högsta dagssumman 20 ex, i maj 30 ex och i juni 200 ex. 70 sträckande 1.10, enda noteringen om sträckande gråtrutar från hösten.
- Havstrut** *Larus marinus* - 21.1 1 ex. Vårens första 19.4 1 ex. I april högsta dagssumman 4 ex, i maj 10 ex och i juni 6 ex. Sammanlagt 4 sträckande under hösten.
- Skräntärna** *Sterna caspia* - Vårens första 19.4 2 ex, i april högsta dagssumman 4 ex, i maj 10 ex och i juni 70 ex. Höstens senaste 3.8 1 ex.
- Fisktärna** *Sterna hirundo* - Vårens första 26.5 1 ex, fåtalig, högsta dagssumman 20 ex i juni.
- Silvertärna** *Sterna paradisaea* - Vårens första 6.5 2 ex, i maj högsta dagssumman 100 ex, i juni 280 ex.
- Tordmule** *Alca torda* - Vårens första 21.4 11 ex. Sammanlagt 411 sträckande under våren, max 30.4 141 ex. Sammanlagt 10 sträckande under hösten, senaste höstobservation 1.10 7 ex.
- Tobisgrissla** *Cephus grylle* - Vårens första 19.4 2 ex, sammanlagt 170 sträckande dagarna runt 20.4. I april högsta dagssumman 1000 ex, i maj 200 ex, i juni 2400 ex. Sammanlagt 51 sträckande under hösten, senaste höstobservation 8.10 3 ex.
- Skogsduva** *Columba oenas* - 10.6 1 ex Ebbskär.
- Ringduva** *Columba palumbus* - Vårens första 19.4 25 ex. Sammanlagt 678 sträckande, max 29.4 208 ex. Senaste höstobservation 19.10 1 ex S.
- Turkduva** *Streptopelia decaocto* - 23.4 1 ex, 28.5 1 ex, 21.6 1 ex och 25.6 1 ex.
- Turturduva** *Streptopelia turtur* - 31.5 hördes en turturduva nedanför fågelstationen.
- Gök** *Cuculus canorus* - Vårens första 26.5 1 ex, sammanlagt 8 observationer från våren och sommaren.
- Sparvuggla** *Glucidium passerinum* - 19.9 1 ex ringmärktes.
- Hornuggla** *Asio otus* - 21.9 1 ex ringmärktes.
- Jorduggla** *Asio flammeus* - Vårens första 23.4 1 ex, sammanlagt 5 observationer från våren och sommaren. En höstobservation 21.9 1 ex.
- Horn-/Jorduggla** *Asio sp.* - 28.9 1 ex.
- Pärluggla** *Aegolius funereus* - Sammanlagt 56 pärlugglor observerades under hösten, varav 53 ringmärktes och 1 kontrollerades. Bästa natten 26.9 ringmärktes 12 pärlugglor.
- Tornseglare** *Apus apus* - Vårens första 26.5 4 ex, sammanlagt 14 sträckande under våren. 14.7 observerades 400 tornsvalor ovanför Ebbskär och Storskär.
- Göktyta** *Jynx torquilla* - Vårens första 28.4 1 ex, dagssummor på 1-2 ex i april, maj och juni.

- Spillkråka** *Dryocopus martius* - 31.7-2.8 1 ex.
- Större hackspett** *Dendrocopus major* - Vårens första 23.4 1 ex, dagssummor på 1-2 ex i april och maj. I juni 1 ex. 4 observationer från hösten.
- Mindre hackspett** *Dendrocopus minor* - 9.10 2 honor och 10.10 1 ex.
- Sånglärka** *Alauda arvensis* - Vårens första 19.4 3 ex, sammanlagt 10 sträckande under våren. Senaste höstobservation 29.9 1 ex.
- Backsvala** *Riparia riparia* - 28.5 1 ex och 16.7 1 ex.
- Ladusvala** *Hirundo rustica* - Vårens första 7.5 3 ex, sammanlagt 9 sträckande under våren. Senaste höstobservation 9.10 ex.
- Hussvala** *Delichon urbica* - Vårens första 3.5 1 ex, sammanlagt 8 sträckande under våren.
- Trädpiplärka** *Anthus trivialis* - Vårens första 28.4 10 ex. I april högsta dagssumman 10 ex, i maj 4 ex och i juni 4 ex. I september högsta dagssumman 1 ex, höstens senaste 20.9 1 ex.
- Ängsplärlärka** *Anthus pratensis* - Vårens första 19.4 20 ex. I april högsta dagssumman 50 ex, i maj 25 ex och i juni 45 ex. I september högsta dagssumman 100 ex och i oktober 10 ex. Senaste höstobservation 9.10 5 ex.
- Rödstrupig piplärka** *Anthus cervinus* - 25.5 2 ex, varav en sträckande.
- Skärpiplärka** *Anthus petrosus* - Vårens första 26.5 1 ex. Häckar rätt allmänt på de mindre grynorna.
- Gulärta** *Motacilla flava* - Vårens första 26.5 1 ex. Högsta dagssumman i maj 7 ex och i juni 2 ex. Vårens senaste 18.6 1 ex.
- Sädesärta** *Motacilla alba* - Vårens första 19.4 3 ex. I april högsta dagssumman 20 ex, i maj 20 ex och i juni 20 ex. I september högsta dagssumman 15 ex och i oktober 2 ex. Senaste höstobservation 8.10 2 ex.
- Sidensvans** *Bombicilla garrulus* - Vårens första 19.4 5 ex. Högsta dagssumman i april 8 ex och i maj 43 ex. Sammanlagt 53 sträckande under våren. Vårens senaste observation 6.5 1 ex. Höstens första 7.10 20 ex, högsta dagssumman i oktober 50 ex.
- Gärdssmyg** *Troglodytes troglodytes* - 6.5 1 ex, 16.7 1 ex, 20.9 3 ex, 22.9 1 ex, 6.10 1 ex, 8.10 1 ex, 9.10 1 ex och 10.10 1 ex.
- Järnsparv** *Prunella modularis* - Vårens första 19.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 2 ex, i maj 1 ex och i juni 1 ex. I september högsta dagssumman 8 ex, sammanlagt 4 sträckande under hösten.
- Rödhake** *Erithacus rubecula* - Vårens första 19.4 2 ex. Högsta dagssumman i april 4 ex, i maj 2 ex, i juni 2 ex och i juli 1 ex. I september högsta dagssumman 5 ex och i oktober 2 ex.
- Näktergal** *Luscinia luscinia* - Vårens första 26.5 1 ex. En sjungande fågel, eventuellt flera, i slutet av maj och i juni. 16.6 2 sjungande vid Viggisbådan.
- Blåhake** *Luscinia svecica* - Vårens första 28.5 4 ex. I maj högsta dagssumman 4 ex, sammanlagt endast 8 observationer under året, samtliga i slutet av maj.

- Svart röststjärt** *Phoenicurus ochruros* - 23.4 1 hona.
- Röststjärt** *Phoenicurus phoenicurus* - Vårens första 30.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 1 ex, i maj 5 ex, i juni 4 ex och i juli 1 ex. Senaste höstobservation 19.9 1 ex.
- Buskskvätta** *Saxicola rubetra* - Vårens första 29.4 2 ex. Högsta dagssumman i april 2 ex och i maj 4 ex.
- Stenskvätta** *Oenanthe oenanthe* - Vårens första 20.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 2 ex, i maj 10 ex, i juni 12 ex, i juli 20 ex och i augusti 20 ex. I september högsta dagssumman 2 ex, senaste höstobservation 21.9 2 ex.
- Ringtrast** *Turdus torquatus* - Vårens första 19.4 2 ex. Sammanlagt 28 observationer under våren, flera av observationerna torde dock vara av samma fåglar som uppehållit sig flera dagar på Valsörarna. Högsta dagssummorna 20.4 och 3.5 4 ex. I slutet av maj och början av juni en sjungande hane på Sjöbevakningssudden.
- Koltrast** *Turdus merula* - Vårens första 19.4 1 ex. I april dagssummor på högst 1 ex, i maj högst 1 ex och i juni högst 1 ex. I september högsta dagssumman 1 ex och i oktober 1 ex.
- Björktrast** *Turdus pilaris* - Vårens första 19.4 50 ex. I april dagssummor på högst 250 ex, i maj högst 30 ex, och i juni högst 29 ex. Sammanlagt 289 sträckande under våren, varav 200 ex 22.4. Dessutom kan nämnas att 28.6 sträckte 25 ex i skymningen mot NW! I september högsta dagssumman 70 ex och i oktober 300 ex.
- Taltrast** *Turdus philomelos* - Vårens första 19.4 10 ex. I april dagssummor på högst 5 ex, i maj högst 10 ex, och i juni högst 2 ex. Inga sträckande taltrastar noterade under våren! I september högsta dagssumman 30 ex och i oktober 20 ex.
- Rödvingetrast** *Turdus iliacus* - Vårens första 19.4 20 ex. I april dagssummor på högst 100 ex, i maj högst 2 ex, och i juni högst 2 ex. Endast 5 sträckande rödvingetrastar noterade under våren! I september högsta dagssumman 150 ex och i oktober 400 ex.
- Dubbeltrast** *Turdus viscivorus* - Vårens första 19.4 1 ex. I april dagssummor på högst 3 ex, i maj högst 9 ex och i juni högst 1 ex. Sammanlagt 14 sträckande under våren. Under hösten fåtalig, 27.9 2 ex, 28.9 2 ex och 19.10 1 ex.
- Sävsångare** *Acrocephalus schoenobaenus* - Vårens första 26.5 1 ex. I maj högsta dagssumman 3 ex, i juni 3 ex och i juli 3 ex.
- Fältsångare** *Acrocephalus agricola* - 28.6-16.7 1 sjungande fältsångare. Ny art för Valsörarna!
- Kärrensångare** *Acrocephalus palustris* - 30.5 1 ex och 14-28.6 1 ex vid fyren.
- Rörsångare** *Acrocephalus scirpaceus* - 1.6 1 ex på Syndersgrund, 15.6 1 ex Garpören, 27-28.6 1 ex nedanför fågelstationen, 29.6 2 ex nedanför fågelstationen och 15-17.7 1 ex.
- Härmsångare** *Hippolais icterina* - Vårens första 26.5 1 ex. I maj högsta dagssumman 4 ex, i juni 5 ex och i juli 1 ex.



- Ärtsångare** *Sylvia curruca* - Vårens första 25.5 2 ex. I maj högsta dagssumman 20 ex, i juni 10 ex och i juli 1 ex.
- Törnsångare** *Sylvia communis* - Vårens första 25.5 1 ex. I maj högsta dagssumman 6 ex, i juni 8 ex och i juli 2 ex.
- Trädgårdssångare** *Sylvia borin* - Vårens första 25.5 1 ex. I maj högsta dagssumman 13 ex, i juni 13 ex och i juli 6 ex.
- Svarthätta** *Sylvia atricapilla* - Vårens första 29.5 1 ex. I maj högsta dagssumman 3 ex, i juni 4 ex och i juli 1 ex. I september 2 observationer, senaste 25.9 1 ex.
- Grönsångare** *Phylloscopus sibilatrix* - Vårens första 25.5 1 ex. I maj högsta dagssumman 3 ex och i juni 3 ex.
- Gransångare** *Phylloscopus collybita* - Vårens första 19.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 2 ex, i maj 2 ex och i juni 2 ex. Höstens senaste 7.10 1 ex.
- Lövsångare** *Phylloscopus trochilus* - Vårens första 25.5 20 ex. I maj högsta dagssumman 100 ex, i juni 50 ex, i juli 10 ex och i augusti 4 ex. Höstens senaste 30.9 1 ex.
- Kungsfågel** *Regulus regulus* - Inga observationer från våren eller sommaren. Höstens första 18.9 6 ex, högsta dagssumman i september 60 ex och i oktober 200 ex.
- Grå flugsnappare** *Muscicapa striata* - Vårens första 25.5 3 ex. Högsta dagssumman i maj 10 ex, i juni 6 ex och i juli 6 ex. I september högsta dagssumman 4 ex, senaste höstobservation 24.9 4 ex.
- Svartvit flugsnappare** *Ficedula hypoleuca* - Vårens första 28.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 1 ex, i maj 5 ex och i juni 3 ex.
- Stjärtmes** *Aegithalos caudatus* - 26.9 5 ex, 27.9 40 ex, 29.9 1 ex. 30.9 10 ex, 1.10 30 ex, 6.10 20 ex, 7.10 100 ex, 8.10 150 ex, 10.10 10 ex och 19.10 5 ex.
- Talltita** *Parus montanus* - I januari en observation. I april högsta dagssumman 2 ex, i maj högst 1 ex och i juni högst 1 ex. I september högsta dagssumman 5 ex och i oktober 5 ex.
- Svartmes** *Parus ater* - 28.9 1 ex.
- Blåmes** *Parus caeruleus* - I januari som mest 5 ex observerade. I april dagssummor på högst 1 ex, i maj högst 4 ex och i juni högst 3 ex. I september högsta dagssumman 100 ex och i oktober 250 ex.
- Talgoxe** *Parus major* - I januari som mest 5 ex observerade. I april dagssummor på högst 10 ex, i maj högst 16 ex och i juni högst 20 ex. I september högsta dagssumman 100 ex och i oktober 200 ex.
- Trädkrypare** *Certhia familiaris* - Vårens första observation 29.4 1 ex. I maj dagssummor på högst 2 ex och i juni högst 3 ex. I september högsta dagssumman 5 ex och i oktober 5 ex.
- Törnskata** *Lanius collurio* - Vårens första 25.5 1 ex. Högsta dagssumman i maj 6 ex, i juni 9 ex, i juli 4 ex och i augusti 3 ex.
- Varfågel** *Lanius excubitor* - Vårens första 20.4 1 ex, sammanlagt 4 observationer under våren i april. I september 2 observationer och i oktober 2 observationer, senaste observation 9.10 1 ex.

- Skata** *Pica pica* - 2 skator sågs i januari. I april dagssummor på högst 5 ex, i maj högst 2 ex och i juni högst 1 ex. I september högsta dagssumman 2 ex och i oktober 2 ex.
- Kaja** *Corvus monedula* - I april dagssummor på högst 8 ex, i maj högst 4 ex och i juni högst 2 ex. Sammanlagt 10 sträckande under våren.
- Råka** *Corvus frugilegus* - 28.4 2 ex från Sverige, 29.4 2 ex och 1.10 1 ex.
- Kråka** *Corvus corone* - Inga kråkor sågs i januari. I april dagssummor på högst 61 ex, i maj högst 120 ex och i juni högst 42 ex. Sammanlagt 28 sträckande under våren, de flesta i slutet av april. I september högsta dagssumman 100 ex och i oktober 50 ex.
- Korp** *Corvus corax* - En korp observerades i januari. I april dagssummor på högst 2 ex, i maj högst 2 ex och i juni högst 2 ex. I september högsta dagssumman 7 ex och i oktober 1 ex.
- Stare** *Sturnus vulgaris* - Vårens första 19.4 4 ex. Högsta dagssumman i april 6 ex, i maj 4 ex, i juni 300 ex och i juli 90 ex.
- Pilfink** *Passer montanus* - 20.4 1 ex och 23.4 1 ex.
- Bofink** *Fringilla coelebs* - Vårens första 19.4 60 ex. Högsta dagssumman i april 120 ex, i maj 50 ex och i juni 20 ex. Sammanlagt 420 sträckande under våren, de flesta i månadskiftet april-maj. Högsta dagssumman i september 35 ex och i oktober 1 ex. Sammanlagt 25 sträckande under hösten.
- Bergfink** *Fringilla montifringilla* - Vårens första 19.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 100 ex, i maj 50 ex och i juni 3 ex. Sammanlagt 210 sträckande under våren, de flesta i månadskiftet april-maj. Högsta dagssumman i september 20 ex och i oktober 3 ex. Sammanlagt 4 sträckande under hösten
- Grönfink** *Carduelis chloris* - Vårens första 20.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 50 ex, i maj 20 ex och i juni 2 ex. Sammanlagt 136 sträckande under våren, de flesta i månadskiftet april-maj. Högsta dagssumman i september 1 ex och i oktober 5 ex.
- Grönsiska** *Carduelis spinus* - Vårens första 19.4 2 ex. Högsta dagssumman i april 100 ex, i maj 47 ex och i juni 7 ex. Sammanlagt 166 sträckande under våren, de flesta i månadskiftet april-maj. Högsta dagssumman i september 1330 ex och i oktober 50 ex. Sammanlagt 1540 sträckande under hösten, s.g.s. samtliga runt 20 september.
- Hämpling** *Carduelis cannabina* - 20.4 1 ex.
- Gråsiska** *Carduelis flammea* - Vårens första 19.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 200 ex, i maj 50 ex och i juni 6 ex. Sammanlagt 392 sträckande under våren, de flesta i månadskiftet april-maj. Högsta dagssumman i september 100 ex och i oktober 200 ex.
- Mindre korsnäbb** *Loxia curvirostra* - 9.6 1 ex, 13.6 3 ex och 25.6 1 ex.
- Större korsnäbb** *Loxia pytyopsittacus* - 25.6 3 ex.

- Mindre/Större korsnäbb** *Loxia curvirostra/pytyopsittacus* - I juni observerad 3 dagar, sammanlagt 14 ex. Under hösten observerad 4 dagar, sammanlagt 12 ex.
- Rosenfink** *Carpodacus erythrinus* - Vårens första 26.5 4 ex. Högsta dagssumman i maj 8 ex och i juni 12 ex.
- Domherre** *Pyrrhula pyrrhula* - Vårens första 19.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 4 ex, i maj 2 ex och i juni 2 ex. Högsta dagssumman i september 1 ex och i oktober 2 ex.
- Lappsparv** *Calcarius lapponicus* - 7.5 15 ex och 20.9 1 ex.
- Gulspår** *Emberiza citrinella* - Vårens första 19.4 1 ex. Högsta dagssumman i april 2 ex, i maj 3 ex och i juni 6 ex. Högsta dagssumman i september 5 ex och i oktober 2 ex.
- Ortolansparv** *Emberiza hortulana* - 5.6 1 ex och 12.6 1 ex.
- Videsparv** *Emberiza rustica* - 21.9 2 ex, 22.9 1 ex och 24.9 1 ex.
- Sävspår** *Emberiza schoeniclus* - Vårens första 19.4 5 ex. Högsta dagssumman i april 20 ex, i maj 30 ex och i juni 6 ex. Sammanlagt 20 sträckande under våren. Högsta dagssumman i september 12 ex och i oktober 5 ex.

Sammanlagt har 166 arter observerats under året.

#### Rariteter

En kort förteckning av, för Valsörarna, sällsyntare arter som observerats under året.

Årta <i>Anas querquedula</i>	14.6 1 ex.
Alförrädare <i>Polysticta stelleri</i>	9.6 6 ex, 27.6 10 ex, 29.6 1 ex.
Vitnäbbad islom <i>Gavia adamsii</i>	4.5 1 ex, 26.5 1 ex, 1.10 1 ex.
Kungsörn <i>Aquila chrysaetos</i>	27.9 1 ex.
Pilgrimsfalk <i>Falco peregrinus</i>	20.9 1 ex.
Kornknarr <i>Crex crex</i>	17.6, 25.6 1 ex.
Skärfläcka <i>Recurvirostra avosetta</i>	7.5 1 ex.
Fjällabb <i>Stercorarius longicaudus</i>	19.6 1 ex.
Skogsduva <i>Columba oenas</i>	10.6 1 ex.
Turturduva <i>Streptopelia turtur</i>	31.5 1 ex.
Sparvuggla <i>Glucidium passerinum</i>	19.9 1 ex.
Hornuggla <i>Asio otus</i>	21.9 1 ex.
Rödstrupig piplärka <i>Anthus cervinus</i>	25.5 2 ex.
Svart rödstärt <i>Phoenicurus ochruros</i>	23.4 1 ex.
Fältsångare <i>Acrocephalus agricola</i>	28.6-16.7 1 ex.
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	30.5 1 ex, 14-28.6 1 ex.



### *Ringmärkning*

Ringmärkningen har varit främst koncentrerad till höstens pärlugglefångst.

Art	pull	fl	kontr
Skrantärna	9		
Hornuggla		1	
Pärluggla		53	1
Sparvuggla		1	
Korp			1

Som ringmärkare har fungerat Anders Isaksson (7.6), Mikko Hänninen (18-26.9) och Tuija Warén (24.9-10.10).

### *Observatörer*

Tomi Hirvinen	19-24.1
Jan Hägg	19-24.1, 27.5-29.6, 18-21.9
Tuija Warén	19-24.4, 24.9-2.10, 6-10.10
Gunnar Stara	28.4-1.5, 18-19.10
Gustav Suni	28.4-1.5, 18-19.10
Roger Blomqvist	2-7.5
Kurt Löfholm	2-7.5
Ralf Blomqvist	2-7.5
Tom Backlund	25-28.5
Mats Björklund	25-28.5
Kai Hilditch	25-28.5
Antti Pesola	12-16.6, 19-29.6
Jukka Hauru	14-17.7
Virve Wedenoja	14-17.7
Johan Rajander	31.7-3.8
Susanna Kivioja	31.7-3.8
Mikko Hänninen	18-26.9
Maarit Alalantela	18-26.9
Per-Erik Berg	24-25.9
Sakari Ikola	28.9-1.10
Minna Koivula	28.9-1.10
Erkki Korpimäki	29.9-1.10
Pertti Malinen	29.9-1.10
Barbro Stara	18-19.10
Erik Stara	18-19.10
Karin Stara	18-19.10

+ OA:s exkursion, ca. 20 deltagare 1.6

Stationen var bemannad 87 dagar under året.



Ringmärkare. Detagare vid OA:s ringmärkarkurs 2004 pustar ut på stations-trappan. Foto: Tuija Wärén